

ОЛЕКСАНДРА ШЕВЕЛЬОВА

ORCID iD: 0000-0001-9543-4829

*творча аспірантка кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського**(Київ, Україна)**shevelova.sa@gmail.com***РЕАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО ДИТЯЧОГО МЮЗИКЛУ****О. СПІЛОТІ «ЖАБА МАША»****В КОНТЕКСТІ СУБКУЛЬТУРИ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ**

Розглянуто процес режисерського втілення сучасного дитячого мюзиклу «Жаба Маша» відповідно до запитів і інтересів молодшого глядача доби інформаційних технологій. Обумовлено актуальність дослідження як необхідність переосмислення сучасного дитячого репертуару в музичному театрі відповідно до специфіки сприйняття художніх творів означеною віковою категорією. Окреслено мету дослідження, що визначає специфічні режисерські підходи в реалізації мюзиклу на дитячу тематику відповідно до особливостей сучасної субкультури молодого покоління. Обрано методологію дослідження як комплексний міжгалузевий підхід на основі синтезу методів: спостереження та обробки результатів — для виявлення специфіки сприйняття дитячої аудиторії; жанрово-стилістичного — для окреслення специфічних ознак сучасного дитячого мюзиклу; інтерпретаційного та експериментального — для визначення власних режисерських прийомів при втіленні проєкту. Обґрунтовано наукову новизну, що передбачає визначення режисерського концепту у вирішенні вокально-інструментального, просторово-сценографічного та пластично-хореографічного аспектів сучасного дитячого мюзиклу з актуалізацією проблеми підміни реального життя віртуальним. Доведено, що ідейно-тематичний контент мистецького проєкту піднімає актуальну проблему субкультури молодого покоління — підміну реального життя з набуттям необхідного досвіду віртуальним, ілюзорним через перебільшення значення інформаційних технологій. Визначено специфіку композиційної побудови проєкту, яка органічно поєднує поліжанрову музичну структуру мюзиклу з характеристиками персонажів, логічним обґрунтуванням їх дій у єдине цілісне видовище, спроможне емоційно впливати на обрання юним глядачем місця нових інформаційних засобів в його житті. У процесі реалізації мистецького проєкту були знайдені авторські режисерські прийоми: поєднання реального світу з віртуальним у сценографічному вирішенні вистави; синтезування поліжанрової вокально-інструментальної компоненти з різностильовою пластично-хореографічною у вирішенні художніх образів персонажів; інтерактивна форма інтермедійних сцен як своєрідний місток між частинами мюзиклу. Спрогнозовано необхідність новітніх досліджень впливу інформаційних технологій на мистецьку практику музичного театру, що потребує подальших режисерських пошуків і експериментів у вирішенні дитячої тематики, співзвучній сучасним реаліям.

Ключові слова: субкультура молодого покоління, музичний театр України, сучасний дитячий мюзикл О. Спіліоті «Жаба Маша», режисерський концепт, жанр.

Постановка проблеми... Сучасна доба високих технологій суттєво

позначилася на особливостях зростання молодого покоління, що проявилось у ранньому залученні ними електронних носіїв інформації для повноцінного освітнього процесу незалежно від його рівня та ступеня; дистанційному навчанні в умовах пандемії та локдауну; впливі соціальних мереж на дитячу психіку; формуванні нових вікових інтересів, уподобань, звичок, кліпового мислення; в утворенні субкультури *Tik-Tok*; появі нових форм дозвілля тощо.

Згодом навчання онлайн з використанням різноманітних месенджерів стало прикметою часу: замість барвистих книжок та розвивальних іграшок батьки змушені купувати нові гаджети, аби школяр/студент мав змогу навчатися дистанційно. Нові умови, «запропоновані обставини», з якими довелося зіштовхнутися усьому світу, примусово змінили систему пріоритетів, як для найменшої складової — родини, так і для усього суспільства загалом. Дитина вже змалечку фактично зростає із гаджетом у руках: забуває про їсти кашу, переглядає мультфільми, блукає Інтернет-простором, стежить за життям влогерів-однолітків крізь екран, замість гри з ними на подвір'ї. Велике різноманіття гаджетів заповнило простір сучасної людини настільки, що вона не помічає, як тягне їх до рук у будь-яку вільну хвилину. Соціальні мережі, озброєні різнобарвним контентом на будь-який смак, оволодівають увагою користувача, який в певний момент опиняється посеред інформаційних джунглів, де, на жаль, не спрацьовують жодні фільтри. Дитина стає активним споживачем цифрової сфери, в якій із кожним днем зростає швидкість її сприйняття. Завдяки кліповому мисленню вона здатна охопити великий обсяг інформації, з-поміж усього виокремити необхідне, однак при цьому не заглиблюватися в матеріал; структурувати, розуміти логіку і послідовність контенту, але втрачати можливість асоціативно й образно мислити.

Проте, користувачі мають пам'ятати про необхідність живого спілкування, набуття необхідного життєвого досвіду у реальності, використовуючи гаджет як зручний інструмент для досягнення комфорту та здобуття необхідних знань і навичок. У процесі дослідження окресленої проблематики крізь призму висвітлення її в музично-театральному просторі, орієнтованому на дитячо-

юнацьку аудиторію, було виявлено необхідність врахування особливостей сучасного способу життя в реалізації авторського мистецького проекту з метою спроби самостійного виокремлення дітьми головної ідеї повчальної історії. Мюзикл О. Спіліоті «Жаба Маша» містить у собі широке коло різновікової проблематики, що актуалізує його для сімейного перегляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій... Аналіз джерел із врахуванням особливостей сучасних дитячих проблем, запитів і уподобань крізь призму нової парадигми художньої культури виявив синхронізованість тематики твору із соціокультурними процесами сьогодення. Світогляд сучасної дитини, яка є носієм нового погляду — всеосяжного, універсального сприйняття світу з його різноманітністю і геогомізацією, що є характерними рисами незворотних процесів глобалізації і космополітизму, був розглянутий Л. Саракун (2019). На сучасних відмінностях субкультур батьків і дітей під впливом світової глобалізації, що є ознакою різного культурного довкілля та втрати спадкоємності поколінь у контексті соціальної структури суспільства, було зосереджено увагу М. Кубаєвським (2008). Соціокультурні трансформації, їх вплив на соціалізацію молодого покоління, формування його ціннісних орієнтацій у добу глобалізації були розглянуті Ю. Бабенко, Н. Бабенко (2014) та Т. Андрущенко (2014). Формування особливостей мислення та поведінки, процес еволюції власної ідентифікації молоді крізь призму накопиченого досвіду, переосмислення загальнолюдських й особистісних цінностей в контексті вікових і національних субкультур окреслені Л. Бойко (2019).

Синтез мистецтв у музичному театрі як форма естетичного впливу на молодше покоління, характерні риси музично-драматичної вистави для дітей та юнацтва були досліджені А. Бахтіним (2006). Еволюція форм мюзиклу, вплив на нього суміжних жанрів, умовний поділ за жанрово-стилістичною характеристикою на вітчизняній сцені окреслила Ю. Коваленко (2007). Унікальні жанрово-стилістичні явища дитячої музичної вистави з виявленням співіснування традицій і новацій, агрегація різноманітних видів мистецтва були виявлені А. Стьопіною (2021). Поліжанровість як ознаку збагачення жанрової

категорії в музичному мистецтві та розширення кола її можливостей розглянуті Т. Самвелян (2000). Натомість, під час дослідження обраної проблеми було виявлено відсутність комплексного міжгалузево-міждисциплінарного підходу в реалізації мистецького проєкту на дитячу тематику в контексті відповідної вікової субкультури.

Мета дослідження — визначити специфічні режисерські підходи в реалізації мюзиклу на дитячу тематику відповідно до особливостей сучасної субкультури молодого покоління.

Завдання дослідження:

1) розглянути контент реалізації проєкту крізь призму особливостей дитячого мислення;

2) окреслити специфіку втілення композиційної побудови проєкту в контексті авторського задуму;

3) визначити авторські режисерські прийоми в синтезуванні засобів сценічної виразності при втіленні сучасного дитячого мюзиклу О. Спіліоті «Жаба Маша».

Виклад основного матеріалу дослідження... Музичний театр України потребує актуалізації тематики творів та їх втілень, орієнтованих на молоде покоління. Незначна кількість театральних колективів поповнює репертуар прем'єрами, що відображають інтереси сучасного молодшого глядача. Деколи зацікавленість публіки обумовлена популярністю творів, вперше презентованих в інших видах мистецтв до того, як вони знайшли своє втілення на сцені музичного театру. До них належать мюзикли: «Сімейка Адамсів» Е. Ліппа, поставлений за мотивами культової медійної історії у Київському національному академічному театрі оперети (2019), «Жив собі пес» В. Назарова за однойменним дитячим мультфільмом, втілений у Київській опері (2017) та інші. Актуалізують мистецтво музичного театру й шляхом написання та сценічної реалізації творів із проблематикою, співзвучною сьогоденню. Мюзикл «Санта 2. Глобальне потепління» Д. Саратського, здійснений на сцені Київської опери (2019), підіймає злободенне питання складної екологічної ситуації та спонукає

молодь піклуватися про навколишнє середовище. Означені вистави, презентовані у жанрі мюзиклу більш зрозумілого і доступного для сприйняття сучасною дитиною з її особливим «кліповим» мисленням і тяжінням до видовищних синтезованих театральних форм.

Ідея написання твору «Жаба Маша» належить автору дослідження, яку було вирішено реалізувати у новому мюзиклі з лібретисткою Н. Торжевською та композиторкою О. Спіліоті. Проблема користування гаджетами є надмірно актуальною у сучасному світі не тільки для дітей, а й для дорослих. Людина, оточена цифровими технологіями, зіштовхується із повсякденною спокусою підміни реального життя віртуальним. Однак якщо дорослий виховувався у культурі «реальності», котра передбачала «живе» спілкування та активне дозвілля, сучасна дитина, зростаючи в субкультурі «онлайн», складно розмежовує означені виміри. Зі смартфоном у руках вона почуває себе всесильною: не встаючи з ліжка, може замовити їжу, потрапити на заняття, стати переможцем популярної відеогри або створити свій блог, що приносить їй заробіток. Навіть більше й страшніше: відтепер кожен бажаючий може створити віртуальну сім'ю з іншими користувачами Інтернету, завести домашнього улюбленця, планувати обідню страву у той час, коли реальна родина снідатиме за стіною спільної квартири.

Виникає питання: коли саме людство прогавило той момент, що замінив реальні стосунки віртуальними, а почуття, життєвий досвід залишилися осторонь? Значне розширення ринку послуг на чолі зі знавцями, які ведуть справжні маркетингові війни, змушують нас кожного року оточувати себе новими гаджетами або їхніми поліпшеними моделями. Користувач сьогодення постійно женеться за новим рівнем комфорту, новаціями, оновленими функціями, а за руку з ним йде дитина, яка копіює його дії та бажає володіти такими ж новинками, що й дорослий.

Основою мюзиклу «Жаба Маша» О. Спіліоті стала популярна історія із сучасного життя, в якому дитина захоплюється сучасними технологіями, нехтуючи реальним оточуючим світом. Сюжет твору розгортається навколо

головної героїні — підлітка-відмінниці Жаби Маші, яка мріє стати успішною й популярною за допомогою смартфона: вести блог, заробляти гроші і бути відомою в усьому болоті й поза його межами. Її друзі Жабенята влаштувалися на роботу й підзаробили грошей, аби привітати іменинницю Жабу Машу та подарувати на її день народження омріяний телефон. Однак після того, як він з'явився в її руках, дівчинку ніби підмінили: на прохання Баби Жаби й Жаба Потапа вона не реагувала, із Жабенятами більше не гралася, а навчання в школі й повсякденна праця здавалися їй нудними та непотрібними. Суглоби Жаба Потапа прогнозували непогоду, проте Жаба Маша переконала всіх у тому, що Інтернет віщує сонячну погоду, а він ніколи не бреше! Дівчинка відмовилася попередити сусідів про небезпеку — самовпевненість і важливі справи в соцмережах були значно важливішими за такі дрібниці. Негода врешті-решт прийшла, а з нею й потоп на чолі зі злодіями Бульбашками, які руйнували та знищували все на своєму шляху. Кожен рятувався як міг, Жаба Маша була надто налякана тим, що її родичі у справжній халепі, зателефонувавши у Міністерство надзвичайних лісових справ, вона швидко викликала службу порятунку. Повінь відступала, проте Бульбашки намагалися забрати із собою Бабу Жабу. Аби витягнути її з халепи, дівчинка викинула телефон із рук — тим самим звільнивши їх для порятунку бабусі. Таким чином, Жаба Маша знову повернулася до реальності, в якій, на щастя, всі були врятовані. З цієї трагічної пригоди вона винесла безцінний життєвий урок: користуватися гаджетами в міру — непогано, але замінити ними реальне життя і підміняти його віртуальним, нехтуючи оточуючими — неприпустимо! Через реалізацію вистави команда авторів вирішує непросте завдання: коригувати поведінку молодшого користувача, заклавши зерно сумніву в щоденному користуванні смартфоном. Проте і для дорослих ця історія може бути повчальною — не варто нехтувати сучасними знаннями, бо в складних життєвих ситуаціях вони можуть стати в нагоді. Тому мюзикл «Жаба Маша» рекомендований для сімейного перегляду.

Головною темою в означеному мюзиклі є підміна реального життя віртуальним у результаті перебільшення ролі гаджетів у повсякденності

особистості. У сучасних реаліях людство поступово прийшло до використання останніх у недозованій формі, несвідомо стираючи чітку грань між пізнавальною та дозвіллевою функціями. Користувач діджиталізованого суспільства часто занадто переоцінює роль цифрових технологій, забуває про те, що вони мають бути допоміжним інструментом у повсякденному житті, а не його прерогативою. Головна героїня історії — підліток Жаба Маша є уособленням дитини доби інформаційних технологій зі смартфоном у руках, яка, не маючи достатнього рівня життєвого досвіду, зіштовхується з оманливим відчуттям всемогутності. Зволікаючи на псевдоуспішність «лідерів думок» із соцмереж, гаджет видається їй єдиним шляхом досягнення найзаповітніших мрій, можливістю здійснення бажань від опосередкованих, нав'язливих, побутових — придбання необхідних товарів, не виходячи з дому, до неосяжних — здобуття омріяної популярності, високого рівня фінансового становища, набуття важливого соціального статусу шляхом впливу на суспільство крізь блоги у соцмережах.

Ідею твору можна окреслити заключними словами головної героїні, яка в результаті складних життєвих перепитій своєчасно отримала безцінний досвід: «Не стрибай у віртуальність, а цілуй життя реальність!» (з лібрето Н. Торжевської). Головна героїня — це не просто звичайна жаба зі зрозумілого для всіх болота, а уособлення будь-якого пересічного користувача смартфоном. Згадаймо, як раз у раз рука тягнеться до телефону після складного дня замість того, аби відкласти його в сторону та приділити увагу оточуючим близьким людям.

Головним конфліктом твору є протистояння двох відображень сучасної дійсності — реальної і віртуальної, остання з яких поглинає свідомість особистості, залишаючи осторонь набуття життєвого досвіду шляхом проживання почуттів, емоцій, побудови взаємовідносин із оточуючими людьми. В обставинах, запропонованих у сюжеті мюзиклу, головні герої уособлюють означене протиставлення: Баба Жаба, Жаб Потап, Вчителька, Жабенята, Жаб Прораб є відображенням реальної дійсності; Жаба Маша — віртуальності, в якій вона вбачає єдиний шлях реалізації власної індивідуальності.

Композиційна побудова мюзиклу «Жаба Маша» складається з двох дій, що містять в собі п'ять картин, назви котрих ототожнюються з розвитком подій за сюжетом: «На болоті», «День Народження», «Гаджет», «Повінь», «Сім'я». На думку автора-постановника, вистава може містити традиційний антракт із перервою або можливою інтермедійною сценою — своєрідним містком між частинами твору, вирішеною в інтерактивній формі.

Основою дитячої вистави для молодшої аудиторії стала номерна структура, прошарками якої є розмовні діалоги — це було свідомим рішенням авторів, спричиненим віковою категорією глядачів. У статтях автора дослідження (Шевельова, 2020; 2021) було виявлено доречність співставлення різних форм сценічної дії та їх динамічної зміни під час перегляду музичної вистави. Впродовж написання музичного матеріалу мюзиклу «Жаба Маша» у супроводі естрадного ансамблю композитором О. Спіліоті у співпраці з іншими авторами вистави (авторкою ідеї — О. Шевельовою та лібретисткою Н. Торжевською) була виявлена необхідність використання прийому поліжанровості твору. Такий підхід, здебільшого, зумовлений специфікою позитивного сприйняття дитиною доби інформаційного суспільства мультижанрових та універсальних форм мистецтва, що є особливістю мислення представників нового покоління глобалізаційного суспільства.

Вокально-інструментальна компонента передбачає виокремлення персонажів означеної історії, кожному з яких надана музична характеристика, що відповідає соціальному статусу та віковій групі; композитором враховані, розкриті і доповнені індивідуальні риси героїв, закладені у лібрето твору. Таким чином, образ Вчительки, серйозно схвильованої та занепокоєної успішністю навчання Жаби Маші, уособлює свінгуючий бас, який підкреслює суворість, впевненість та наполегливість педагога. Цим обумовлюється і вибір тембру виконавиці — мецо-сопрано. Група жабенят підтримує скарги вчительки окремими словами «лайк» та «ква», а імпровізаційне соло труби підкреслює її авторитетність і досвідченість. Підлітки, які влаштувалися на роботу, читають реп у супроводі імпровізованого бітбоксу, ритмічно виголошуючи репліки

підтримки одне одного; світлячки запалюють вечірні вогні під затишну колискову у виконанні вокального квартету. Стрижнем музичного матеріалу є застосування естрадно-джазового стилю, який органічно поєднує жанри в середині твору.

Під час опрацювання матеріалу мюзиклу виникла потреба створити новий сценічний простір, в якому існують герої. Діти обожають сучасні квести, фентезі та героїв у нестандартних обставинах, в яких мають діяти. У роботі з художницею-постановницею творчого мистецького проєкту — Оленою Куцою-Чапенко було вирішено на сцені відтворити відчуття «дуального світу» — реального, розміщеного у горизонтальній площині у своїй повсякденності і побуті, стосунках, щоденних справах і віртуального з вертикальним уособленням екрану, що став частиною життя сучасного суспільства.

Діти обожають сучасні квести, фентезі та героїв у нестандартних обставинах, в яких мають діяти, тому під час опрацювання матеріалу мюзиклу у автора проєкту виникла потреба створити новий сценічний простір, в якому існують герої. У роботі з художницею-постановницею творчого мистецького проєкту — Оленою Куцою-Чапенко було вирішено на сцені відтворити відчуття «дуального світу» — реального, розміщеного у горизонтальній площині у своїй повсякденності і побуті, стосунках, щоденних справах і віртуального — з вертикальним уособленням екрану, що став частиною життя сучасного суспільства. Складовими середовища існування жаб'ячої родини є гаджети і побутова техніка у вигляді елементів природи, які вони встигли адаптувати та своєрідно замаскувати для власного комфорту, самі не помічаючи цього. Герої мюзиклу органічно обігрують предмети в мізансценуванні, інколи самостійно змінюють їх розташування на сцені та умовно розширюють їх функціонал залежно від картини та «запропонованих обставин» у сцені. І після того, як смартфон потрапив у руки до Жаби Маші, тривога нависає над сценою у вигляді величезного екрану, у центрі якого розташована усім знайома дівчинка. Він асоціюється у глядачів з усім відомим віконечком онлайн-платформ, через яке сучасний користувач спілкується з іншими. Екран ніби поглинає простір, в якому

існує родина та не дає можливості близьким спілкуватися з жабою у реальному світі, адже тепер вона не з'являється у ньому. Під час потопу зловісний екран вимикається саме тоді, коли він так необхідний для вирішення проблеми, однак зі сходом сонця починає функціонувати, але вже за призначенням і стає лише допоміжним інформаційним засобом.

Важливим компонентом вистави є пластично-хореографічне вирішення відповідно до драматургії твору. Кожен персонаж має свою музичну характеристику, яка є підказкою для різноманітних втілень. Подорожуючи виставою, глядач зустрічається із: активною та веселою дівчинкою Жабою Машою, яка, мов стрибунець, заряджає своєю енергією оточуючих; з помірністю та статичністю Жабом Потапом та Бабою Жабою; пустотливими жабенятами, які під ритмічний бітбокс виконують брейк-данс; витонченими світлячками, які плавністю вальсових рухів у супроводі колискової, закликають до сну; бульбашками-зłodіями, у агресивно-наступальній пластиці яких можна впізнати елементи східних єдиноборств тощо. Сценічна дія передбачає їх одночасне поєднання та протиставлення для розкриття образів і виявлення характеру взаємодії між героями.

Під час створення вистави необхідно було приділити належну увагу вивченню музичного матеріалу одночасно з усіма членами постановочної групи, які протягом репетиційного процесу поступово ніби вибудовували кожного персонажа за активною психофізичною дією, означеною в рольових завданнях. Об'єднання зусиль автора проєкту, постановочної групи, виконавського складу та технічних служб, їх мотивація на успішну реалізацію мюзиклу сприяли створенню художньо-цілісного видовища, яке органічно поєднало його пізнавальний і розважальний аспекти.

Висновки.

1. Ідейно-тематичний контент мистецького проєкту піднімає актуальну проблему субкультури молодого покоління — підміну реального життя з набуттям необхідного досвіду віртуальним, ілюзорним через перебільшення значення інформаційних технологій. Сучасний дитячий мюзикл О. Спіліоті

«Жаба Маша» за музичною формою, змістом, синтезованими традиційними та інноваційними засобами виразності відповідає можливостям його сприйняття молодшою аудиторією, її запитам та уподобанням.

2. Композиційна побудова проекту органічно поєднує поліжанрову музичну структуру мюзиклу з пластичними характеристиками персонажів, логічним обґрунтуванням їх дій в єдине цілісне видовище, спроможне емоційно впливати на обрання юним глядачем місця нових інформаційних засобів у його житті: вони є сенсом існування особистості чи допоміжним засобом саморозвитку?

3. У процесі реалізації мистецького проекту були знайдені авторські режисерські прийоми: поєднання реального світу з віртуальним у сценографічному вирішенні вистави; синтезування поліжанрової вокально-інструментальної компоненти з різностильовою пластично-хореографічною у вирішенні художніх образів персонажів; інтерактивна форма інтермедійних сцен як своєрідний місток між частинами мюзиклу.

Перспективи подальших розвідок... Сучасна тематика дитячого репертуару в музичному театрі, співзвучна соціокультурним реаліям сьогодення, потребує подальших режисерських пошуків і експериментів на підґрунті новітніх досліджень впливу інформаційних технологій на мистецьку практику та особливості мислення означеної глядацької аудиторії.

Список використаної літератури і джерел

1. Андрущенко, Т. І., 2014. Виховний процес та формування естетичних цінностей молоді в українському культурному дискурсі в період глобалізації та інформаційної революції. У кн.: *Людина в сучасному цивілізаційному процесі: філософсько-культурологічні та етико-естетичні виміри*. Ніжин: Аспект-Поліграф, сс.135–186.
2. Бабенко, Н. Б. та Бабенко, Ю. А., 2014. Еволюція ціннісних орієнтацій сучасної української молоді в умовах соціокультурних змін. У кн.: *Людина в сучасному цивілізаційному процесі: філософсько-культурологічні та етико-естетичні виміри*. Ніжин: Аспект-Поліграф, сс.188–235.
3. Бахтин, А. А., 2006. *Синтез искусств как основа мюзикла для взрослых и детей*. Автореф. дисс. канд. искусствоведения. Российская академия театрального искусства
4. Бойко, Л. П., 2019. Соціокультурне значення молодіжних субкультур у сучасних реаліях. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 2, сс.152–155.
5. Коваленко, Ю. П., 2007. Еволюція форм мюзиклу в постановках Харківського, Київського та Одеського музичних театрів (1980–2005). *Культура України*, 18, сс.144–153.
6. Кубаєвський, М., 2008. Контекстна буттевість етносу в глобалізованому просторі. *Психологія і суспільство*, 2 (32), сс.59–64.

7. Самвелян, Т. Е., 2000. *Полижанровость в фортепианных произведениях Шопена*. Автореф. дисс. канд. искусствоведения. Московская государственная консерватория имени П. И. Чайковского

8. Саракун, Л. П., 2019. Космополітизм як альтернативний світогляд майбутнього планетарного суспільства. У кн.: *Культуротворчі виміри людини в сучасному універсумі*. Київ : Ліра, сс.75–95.

9. Стьопіна, А., 2021. Музичний спектакль для дітей як результат агрегації мистецтв. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 2 (51), сс.76–90.

10. Шевельова, О. В., 2020. Дитячо-юнацький репертуар сучасного музичного театру України: проблеми дослідження режисерського концепту. *Українське музикознавство*, 46, сс.30–44.

11. Шевельова, О. В., 2021. Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті режисерського моделювання творчого мистецького проекту. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 3–4 (52–53), сс.262–276.

References

1. Andrushchenko, T. I., 2014. Vykhovnyi protses ta formuvannya estetychnykh tsinnosti molodi v ukrainskomu kulturnomu dyskursi v period hlobalizatsii ta informatsiinoi revoliutsii. In: *Liudyna v suchasnomu tsyvilizatsiinomu protsesi: filosofsko-kulturolohichni ta etyko-estetychni vymiry* [Man in a modern civilization process: philosophical and culturological and ethical-aesthetic measurements]. Nizhyn: Aspekt-Polihrad, pp.135–186.

2. Babenko, N. B. and Babenko, Yu. A., 2014. Evoliutsiia tsinnisnykh orientatsii suchasnoi ukrainskoi molodi v umovakh sotsiokulturnykh zmin. In: *Liudyna v suchasnomu tsyvilizatsiinomu protsesi: filosofsko-kulturolohichni ta etyko-estetychni vymiry* [Man in a modern civilization process: philosophical and culturological and ethical-aesthetic measurements]. Nizhyn: Aspekt-Polihrad, pp.188–235.

3. Bakhtin, A. A., 2006. *Synthesis of arts as the basis of the musical for adults and children*. Ph.D. in Art History. Abstract of Thesis. Russian Institute of Theatre Arts.

4. Boiko, L. P., 2019. Sotsiokulturne znachennia molodizhnykh subkultur u suchasnykh realiiakh [Socio-cultural significance of youth subcultures in modern realities]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 2, pp.152–155.

5. Kovalenko, Yu. P., 2007. Evoliutsiia form miuzyklu v postanovkakh Kharkivskoho, Kyivskoho ta Odeskoho muzychnykh teatriv (1980–2005) [Evolution of musical forms in the productions of Kharkiv, Kyiv and Odessa Musical Theaters (1980-2005)]. *Kultura Ukrainy*, 18, pp.144–153.

6. Kubaievskiy, M., 2008. Kontekstna buttievist etnosu v hlobalizovanomu prostori [Contextuality of ethnos in globalized space]. *Psykholohiia i suspilstvo*, 2 (32), pp.59–64.

7. Samvelyan, T. E., 2000. *Polyzhannosis in piano works of Chopin*. Ph.D. in Art History. Abstract of Thesis. Moscow State Tchaikovsky Conservatory.

8. Sarakun, L. P., 2019. Kosmopolityzm yak alternatyvnyi svitohliad maibutnoho planetarnoho suspilstva. In: *Kulturotvorchy vymiry liudyny v suchasnomu universumi* [Cultural dimensions of man in the modern universe]. Kyiv : Lira, pp.75–95.

9. Stopina, A., 2021. Muzychnyi spektakl dlia ditei yak rezultat ahrehatsii mystetstv. *Chasopys Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I Chaikovskoho*, 2 (51), pp.76–90.

10. Shevelova, O. V., 2020. Dytiacho-iunatskyi repertuar suchasnoho muzychnoho teatru Ukrainy: problemy doslidzhennia rezhyserskoho kontseptu [Children's and youth repertoire of modern musical theater of Ukraine: problems of research of the director's concept]. *Ukrainske muzykoznavstvo*, 46, pp.30–44.

11. Shevelova, O. V., 2021. Suchasnyi dytiachyi miuzykl «Zhaha Masha» O. Spilioti v konteksti rezhyserskoho modeliuвання tvorchoho mystetskoho proektu [Modern children's musical "Frog Masha" by O. Spiliotti in the context of directorial modeling of a creative art project]. *Chasopys Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I Chaikovskoho*, 3–4 (52–53), pp.262–276.

OLEKSANDRA SHEVELOVA
ORCID ID: 0000-0001-9543-4829

*Creative Postgraduate Student
at the Department of Opera Training and Music Directing
at the P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine
(Kyiv, Ukraine).
shevelova.sa@gmail.com*

**REALIZATION OF MODERN CHILDREN'S MUSICAL
"FROG MASHA" BY O. SPILIOTTI
IN THE CONTEXT OF THE YOUTH SUBCULTURE**

The author considers the process of directing a modern children's musical "Frog Masha" in accordance with the requests and interests of the young audience of the information technology era. The relevance of the study lies in the need to outline the milestones of rethinking the modern children's repertoire in musical theater in accordance with the specifics of the perception of art works by a certain age category. The purpose of the study determines the specific directorial approaches in the implementation of the musical on children's themes, taking into account the peculiarities of the modern subculture of the younger generation. The research methodology was chosen as a comprehensive cross-sectoral approach based on the synthesis of methods: 1) observation and processing of results in order to identify the specifics of the perception of children's audience; 2) genre-stylistic in order to outline the specific features of modern children's musical; 3) interpretive and experimental in order to determine their own directing techniques in the implementation of the project. The scientific novelty is substantiated, which involves the definition of the director's concept in solving vocal-instrumental, spatial-scenographic and plastic-choreographic aspects of modern children's musicals with the actualization of the problem of replacing real life with virtual one. Evidence is provided that the ideological and thematic content of the art project raises the topical issue of the subculture of the younger generation, when real life gaining the necessary material experience is replaced by virtual perception, illusory due to the exaggeration of information technology. The specifics of compositional construction of the project are determined, which organically combines the multi-genre music structure of the musical with the characteristics of the personalities, their rational actions into a single integral spectacle, able to emotionally influence the young viewer's choice of new media in his life. In the process of realization of the art project the author's directing techniques were found: combination of the real world with the virtual in the scenographic solution of the play; synthesis of polygenre vocal-instrumental component with different plastic-choreographic components in solving artistic images of characters; interactive form of interludes as a kind of bridge between the parts of the musical. The author predicted the need for the latest research on the impact of information technology on the artistic practice of musical theater, which requires further directorial research and experiments in solving children's issues, which would meet modern challenges and current realities.

Keywords: *subculture of the young generation, musical theater of Ukraine, modern children's musical by O. Spiliotti "Frog Masha", director's concept, genre.*

Стаття надійшла до редакції 26.11.2021 р.